

AVRUPA BİRLİĞİ BRÜKSEL ZİRVESİ

Avrupa Birliği liderleri 14 Aralık 2007 tarihinde Belçika'nın Başkenti Brüksel'deki Zirve'de bir araya gelmişlerdir.

Zirvede ele alınan ve mutabakata varılan hususlara ilişkin olarak yayımlanan Zirve Sonuç Bildirgesinde; 18 Ekim 2007 tarihinde düzenlenen Hükümetlerarası Konferans'ta Lizbon Antlaşması üzerinde mutabakata varılması, 13 Aralık 2007 tarihinde anılan Antlaşma'nın imzalanması ve 12 Aralık 2007 tarihinde Temel Haklar Sözleşmesi'nin ilan edilmesinden duyulan memnuniyet ifade edilmiş, Antlaşma'nın hızlı bir onay sürecinden sonra 1 Ocak 2009 tarihinde yürürlüğe girmesinin beklendiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, anılan Antlaşma'nın yürürlüğe girer girmez tam anlamıyla uygulanabilirliğini sağlamayı teminen Avrupa Konseyi tarafından gerekli hazırlıkların yapılacağı vurgulanmıştır. Buna ek olarak, Lizbon Antlaşması'nın Birliğe istikrarlı bir kurumsal çerçeve sağlayarak, küreselleşme ve iklim değişikliği dahil olmak üzere, Birliğin, önündeki somut sorunların çözümüne tam anlamıyla odaklanmasına yardımcı olacağı belirtilmiş, bu çerçevede Konsey tarafından Küreselleşme Deklarasyonu kabul edilmiştir.

Zirvede ayrıca, Birliğin uzun vadede (2020-2030) karşısına çıkabilecek sorunları önceden tespit edip gerekli önlemlerin alınmasını teminen Konsey tarafından bağımsız bir Düşünce Grubu oluşturulduğu, Avrupa'nın ekonomik başarı ve sosyal sorumluluk modellerinin güçlendirilmesi ve modernleştirilmesi, hukukun üstünlüğü, sürdürülebilir kalkınma, küresel güvenlik, göç, enerji, iklimin korunması, terörle ve uluslararası suçlarla mücadele hususlarında söz konusu Grup tarafından öneriler geliştirileceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, Grubun Lizbon Antlaşması ile

çizilen çerçeve dâhilinde fikir yürüteceği, Avrupa içindeki ve dışındaki muhtemel gelişmeleri dikkate alarak, uzun vadede Birliğin ve geniş çevresinin refah ve istikrarının nasıl sağlanacağını değerlendireceği vurgulanmaktadır. Grup ilgili raporunu Haziran 2010 tarihli Avrupa Zirvesi'nde sunacaktır.

Lizbon Antlaşması

1 Ocak 2009 tarihinde yürürlüğe girecek olan ve Avrupa Birliği Antlaşması ve Avrupa Topluluğu'nu kuran Antlaşma'da değişiklikler öngören yeni Antlaşma, Hollanda ve Fransa tarafından reddedilen Anayasa sonrasında Üye Devletler'in farklı kaygılarına yanıt verecek şekilde düzenlenmiştir.

Öte yandan, Lizbon Antlaşması'nda yapılan 250 değişikliğin sadece 10'unun, reddedilen Anayasa'dan farklı olduğu göz önüne alındığında iki metnin %96 oranında aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, en önemli fark Birliğin sembolleri, marşı ve sloganı gibi öğelerin yeni Antlaşma'dan çıkarılmış olmasıdır.

Antlaşma ile getirilen önemli değişiklikler şu şekilde özetlenebilir:

Korunan maddeler:

- Konsey kararlarında çifte çoğunluk (double majority) kuralı uygulanacak. Böylece bir AB yasının kabul edilmesi için üye ülkelerin %55'inin ve AB nüfusunun da %65'inin desteği gerekir. Fakat Polonya'nın karşı çıkmasının üzerine yeni oylama sistemi 2014 yılından sonra

uygulanabilecek. Ayrıca kararları engellemeyi daha da kolaylaştıracak şartların uygulamaya sokulabilmesi için 2017 yılına kadar ekstra geçiş süresi de öngörülmekte.

- Nitelikli çoğunluk oylama sistemi, özellikle sığınma, göç, suçla mücadelede polis ve adli işbirliği de dahil olmak üzere 40 adet politika alanını kapsayacak şekilde genişletilecek.
- Altı ay yerine 2,5 yıllık yenilenebilir dönemler şeklinde AB Zirvelerinin ev sahipliğini yürütecek daimi Konsey başkanlığı,
- AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Javier Solana ve dış ilişkilerden sorumlu komisyon üyesinin yetkilerini bir araya getirecek "çift-şapkalı (double-hatted)" makamının oluşturulması. İngiltere'nin itirazları üzerine "AB Dışişleri Bakanı" ismi kabul edilmemiştir.
- 2014 yılı itibarıyla Komisyon üyeleri sayısının 27'den 15'e düşürülmesi
- AB'nin tek bir yasal kişilik haline getirilmesi,
- Ulusal parlamentolara taslak AB yasalarına itiraz yetkisi tanıyarak, konularının güçlendirilmesi.
- Çıkış maddesi eklenerek AB üyelerine Birlik'ten ayrılmaları için imkan tanınması.

Çıkarılan maddeler:

- "Anayasa" yapılan atıf çıkarılmıştır. Reform Antlaşması geleneksel antlaşma değiştirme yöntemiyle düzenlenecektir.
- AB sembolleri ve milli marşı metinden çıkarılmıştır,
- Temel Haklar Şartı metnin tam metni aynı yasal değere sahip kısa versiyonu ile değiştirilmiştir. Buna rağmen İngiltere'nin güçlü muhalefeti sayesinde Temel haklar Şartı İngiltere için bağlayıcı olmayacaktır,
- Fransa'nın isteği üzerine AB'nin hedeflerinden biri olarak "serbest ve çarpıtılmamış rekabet" başlığına yapılacak atıf da metinden çıkarılmıştır.

Yeni eklenen maddeler:

- Özellikle Rusya'ya olan enerji bağıllığı konusunda Litvanya ve Polonya'nın dile getirdiği endişelerin ardından iklim değişikliği ve enerji dayanışması gibi yeni mücadele alanlarına atıf yapılmıştır.

- Sınır kontrolleri, sığınma, göç, sivil ve suçla ilişkin sorunlarda adli ve polis işbirliği gibi politika konularında yeni katılma/katılmama şartları uygulamaya sokulması.

Zirve'nin Türkiye İçin Önemi

Zirve'de AB liderleri AB Dışişleri Bakanlarının 10 Aralık 2007 tarihinde kabul ettiği ve Türkiye'ye yönelik "katılım" ve "üyelik" ifadelerinin bulunmadığı kararları değiştirmeden onaylamıştır. 10 Aralık 2007 tarihinde toplanan dışişleri bakanları genişlemeye ilişkin verdiği kararda Fransa'nın isteği nedeniyle "katılım konferansı" yerine "hükümetler arası konferans" ifadesini tercih etmiş, "müzakerelerin amacının üyelik olduğu" ifadesini kullanmaktan kaçınmıştı. Kararın ardından, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik süreci yeniden soğuma yoluna girmişti. Bu kararlarda,"genişleme stratejisi" başlığı altında Batı Balkanlar için kuvvetli ifadeler kullanılırken Türkiye'ye yer verilmemiştir.

Ayrıca, kararlarda, "Teknik hazırlıkları tamamlanan fasılların, Müzakere Çerçeve Belgesi'ne uygun şekilde mevcut prosedürler uyarınca açılması gereği hatırlatılır" denilmektedir.

Brussels Summit of the EU

The European Council Summit took place in Brussels on December 14, 2007. The Lisbon Treaty was signed in the meeting.

As for Turkey's membership; according to Presidency Conclusions of the summit, Chapters for which technical preparations have been completed will be opened in accordance with established procedures, in line with the Negotiating Frameworks. This is the approach backed by EU foreign affairs ministers in Brussels at their December 10 General Affairs and External Relations Council and by EU leaders at their Summit on December 14.